

ජනකවියෙන්

මනුවන සිංහල ගොවි සංස්කෘතිය

“කුඹුරු ගොවිතැන් වෙත්ම තේත් ගොවිතැන් ආදියත් ලබන අස්වනු වන සිවුපාවුත්ගෙත් ලද හානි මත විතාශ වී යාම ආදිය ද තමාගේ “ලැබීම” මත සිදුවන දෙයක් ලෙස එකල ගැමියා සිතන්නට පුරුදු වූවෙකි.”

පොදු ජන ජීවිතයත්, ඒ ආශ්‍රිත උපත ලද ජනශ්‍රැතියත් අතර පවතින්නේ අවියෝජනීය සම්බන්ධතාවයකි. ජන ජීවිතයේ විවිධ අංගයන් හා ව්‍යුහයන් වෙත නිරන්තරව බැඳී පවතින ජනශ්‍රැතිය අධ්‍යයනය ජන ජීවිත පිළිබඳ අධ්‍යයනයන් හි බෙහෙවින් සුවිශේෂ වූවකි. එහෙයින් ජන ජීවිතයන් ජනශ්‍රැතියන් අතර පවතින්නේ ගසක කඳක් එහි පොත්තත් අතර පවතින්නාක් බඳු දැඩි සම්බන්ධතාවයකි පොදු ජන සමාජය තුල පරිසරය හා මුසුව මිනිසා නිපදවන භෞතික නිර්මානයන් මෙන්ම ජනශ්‍රැතිය ද මිනිසා විසින්ම මිනිසාගේ ආධ්‍යාත්මය තුළ නිර්මානය කරණ ලද්දක ප්‍රතිඵලයකි. ජනශ්‍රැතිය පිළිබඳ විද්‍යාත්මක අදහස් දක්වන බ්‍රිතාන්‍ය ජාතික විලියම් තෝම්ස් පුරා විද්‍යාඥයා ප්‍රථම වරට “ජන සම්මත පුරා වස්තු” යන යෙදුම වෙනුවට යන්න භාවිතා කරමින් මිනිසුන්ගේ ගති පැවතුම් සිරිත්, චිරිත්, වර්ග ධර්ම, මිත්‍යා විශ්වාස කවි කථා, ප්‍රස්ථාව පිරුල ආදිය ජනශ්‍රැතියට ඇතුලත් බව අවධාරණය කළේය. පොදු ජන සාහිත්‍ය වූ කලි මේ ජනශ්‍රැතියට අයත් ජනකථා ජනකවි ආදී පොදු ජන සාමූහිකත්වයෙන් උපත ලද නිර්මානාත්මක සාහිත්‍යයයි. මේ අතරින් ජන ජීවිතය හා අත්‍යන්තයෙන් බැඳී පවතින එක් සාහිත්‍යාංගයක් ලෙස “ජනකවිය” හඳුන්වා දිය හැකිය.

පොදු ජන සාහිත්‍යයක් ලොව තුල බිහිවූයේද එයට පසුබිම් වූයේ සමකාලීන සමාජයේ පවතින අන්ත සමාජ තතු හා පාරිසරික තතුය. එම සාහිත්‍යයට වස්තු විෂය වන්නේ ඒ තාක් සමාජයෙහි පවත්නා එහිම මූලිකාංගයන්ය. ලාංකේය සමාජයේ ජනකවිය ද මේ ලක්ෂණ සියල්ලෙන් පරිපූර්ණ සාහිත්‍යාංගයකි. විශේෂයෙන් ගැමි සමාජ ව්‍යුහයක් පැවති ඉපැරණි සාම්ප්‍රදායික සමාජයේ කෘෂිකාර්මික දිවිපෙවන මූලික කොට ගත් ගැමියාගේ විශ්වාස ආකල්ප හා වර්ගධර්මයන් ආශ්‍රිත හැසිරීම් බෙහෙවින් ඔහු විසින් නිර්මිත ජනකවියට වස්තුවිෂය විය. එහෙයින් ජන කවිය ගැමි සංස්කෘතිය තුල මුල්බැසගත් එයට ජීවය දෙන එහිම උපාංගයක් ලෙස පෝෂණය විය. මෙම කෙටි ලිපියෙන් උත්සාහ ගනු ලබන්නේ ජනකවියෙන් හෙලිවන ගැමි ගොවි සංස්කෘතිය පිළිබඳ කෙටි විමසුමක යෙදීමයි.

ජන කවියේ සම්භවය හා හෙල ගොවිතැන
ජනකවියේ සම්භවය පිළිබඳව නියත නිගමන වලට පැමිණීම අද අසීරු කරුණක්ව පවතී එහි ඉතිහාසය පිළිබඳව සැකහැර දැනතැනි කරුණු සොයාගත හැක්කේ අල්පයකි. එහෙයින් ඒ පිළිබඳ නිගමන වලට එළඹීම එතරම් බුද්ධි ගෝචර වූවක් නොවේ. ශිෂ්ටාචාරයේ මුල් යුගයේ පටන් මිනිසා සවිධිය ආකල්ප අදහස් හා සිතූම් පැතුම් ආදී නානා විධ මනෝභාවයන් ප්‍රකාශ කළේ කවි මගිනි. ගද්‍ය රචනාව බිහිව ඇත්තේ ඊට බොහෝ කලකට පසුවය.

ස්තෝත්‍ර යාඥ වැනි ජන සාහිත්‍යාංග වල වයස විමසා බැලීමේදී මුල්කාලීන මිනිසා පවා ජනකවිය භාවිත කර ඇති බව තර්ක ඉදිරිපත් කළ හැකිය. සංස්කෘත පද්‍ය ‘වාල්මිකී’ ගෙන් ආරම්භ වූ බවද ඉංග්‍රීසි පද්‍ය සාහිත්‍ය ‘වෝස්ට්’ ගෙන් ආරම්භ වූ බවද පිළිගැනේ (වික්‍රමරත්න, 1999). ප්‍රාග් ශිෂ්ටාචාර යුගයේදීම කවිය උපත ලබන්නට ඇති බව සිරිල් ජේ. ෂාර්ප් නමැති පඩිවරයා අදහසයි. ශිලා යුගයේ වාසය කළ ආදිම මනුෂ්‍යයා භූතයන්ට හා දෙවියන්ට කරණ ලද යාඥවත් නිසා කවිය ඇතිවී යැයි තවත් එක් මතයකි. ඇතැමෙක් ඒවායේ ඉතිහාසය 19 වෙනි ශතවර්ෂයේ අගභාගයට වඩා ඈතට නොයන බව තීරණය කරයි. එහෙත් සීගිරි ගී විමසන විට අටවන සියවස තෙක් සිංහල කවියේ ඉතිහාසය ඈතට දිවයන බව හැඟෙයි. මේ ආදී නොයෙක් මත හා විවාදයන් ජන කවියේ සම්භවය පිළිබඳව පැවතුණ ද ජනකවි හි මූල සෙවීම තරමක් අසීරු කරුණක්ව තිබේ. එහෙත් එය පෙර පැවති ලාංකික ජන සමාජය තුල අන්තර්ගත සමාජ ආර්ථික හා සංස්කෘතිමය තත්වයන් පිළිබඳ ඵලදක්වන කැඩපතක් ලෙස පෙනීසිටි බවනම් සැබෑය.

ගැමි කෘෂි ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම් හා ජනකවි

මුල් කාලයේ ගැමියා ආර්ථිකමය උද්පාදනයන් උදෙසා විවිධ වෘත්තීන්හි නියැලුණ බව පෙනේ. විශේෂයෙන් කෘෂිකර්මාන්තය ප්‍රධාන ජීවනෝපාය කරගත් එකල ගැමියා හේන් කුඹුරු ගොවිතැන් කරමින් තම කටුක දිවිපෙවෙත යාත්‍රා කළේය. කෘෂි දිවියට අමතරව ගැල් මගින් වෙළඳමිකිරීම, පතල් කැණීම, වලං තැනීම, කම්හල් වැඩ ආදී ග්‍රාමීය ශාඝස්ථ කර්මාන්ත රාශියක් තම ජීවන උපක්‍රමයන් ලෙස තෝරා ගෙන තිබුණි. පොදු වශයෙන් ගැමියා ගේ මේ හැම ජීවන වෘත්තියක් වටාම රථබව හා කටුක බව දැඩිව අරක් ගෙන තිබිණ. එහෙයින් ඇග වෙහෙසා දනය වගුරුවන ඔවුහු තම ජීවිතයේ දුක් පීඩා, වේදනා, අසහනකාරී හැඟීම් කවි බසින් ගායනා කළේ හුදෙක් රසිකයා පිනවීම සඳහාම නොව සියකායික මානසික දුක්පීඩාවන් තරමක් හෝ ඒ තුලින් සමනය කර ගැනීම සඳහාය.

පෙරකල පටන් කෘෂිකර්මාන්තයේ යෙදුණ සිංහල ගැමියාගේ එක් විශේෂ ලක්ෂණයක් වූයේ සාමූහික බවයි. ගැමියන් කිහිප දෙනෙකු හවුල් වී එක යායට

කුඹුරු හේන් ගොවිතැන් කරන්නේ ඔවුන්ගේ ඇඬිබැති කම නිසාම නොව ග්‍රාමීය සමාජය තුල පැවති ඔවුන්ගේ සාමූහික බව හා සුභද ශිලි බව නිසයි. මෙක්සිකෝවේ ගැමි සමාජයන් පිළිබඳ අධ්‍යයනය යෙදුන රෙබට් රෙඩ්පිල්ඩ් ට අනුව ගැමි සමාජ වල අන්තර් පුද්ගල සම්බන්ධතා වැදගත් සමාජකාරකයක් විය. ඒ අතරින් අන්‍යෝන්‍ය වශයෙන් සමාජ සමානයන් අතර පවත්වන සම්බන්ධතා එනම් ගැමියා - ගැමියා අතර සම්බන්ධතා සුවිශේෂ වුණි. ඔවුන් අතර නිරන්තරයෙන් සුභද සහයෝගාත්මක සම්බන්ධයක් පවතින බව රෙඩ්පිල්ඩ් අදහස් කරයි. ලාංකිය ගැමි සමාජයේ ද ගැමියා අතර සාමූහික එකමුතු බවක් පැවති බව ජන කවි සාහිත්‍ය විමර්ෂණයෙන් පැහැදිලි වේ. ගැමියා ගොවිතැන් කටයුතු වලදී සාමූහිකව ඔවුනොවුන්ට අත්තම, කයිය ආදිය තුලින් උදව් උපකාර කිරීමට කිසිවිටෙකත් මැලි නොවීය.

මේ ලෙස රු බර අගනෝ	සැදිලා
කයියෙන් කයියට අත්තන්	ගෙවාලා
යායේ හැම තැන කුඹුරු	නෙලාලා
ඉවර කරති සතොසින් සැම	එකලා

මින් පැහැදිලි වන්නේ ගොයම් නෙළුමේදී ගැමි ලියන් කයිය, අත්තම තුලින් සාමූහිකව කුඹුරු යායේම වැඩ නිම කරණ බවයි. ලාංකේය ගොවිජන සංස්කෘතියෙහි අත්තම් ක්‍රමය, කයිය වැනි ශ්‍රම හුවමාරු ක්‍රම නූතන තාක්ෂණික උපකරණ භාවිතය වෙනුවට යොදාගත් මෙවලම් ලෙස සැළකිය හැකියි. නූතන කෘෂිකාර්මික කටයුතුවලදී අත්තම, කයිය වැනි ශ්‍රම හුවමාරු ක්‍රම වෙනුවට අද කෘෂිකර්මාන්තය තුළ රොබෝවරු, උෂ්ණත්වය සහ තෙතමනය සංවේදක

යන්ත්‍ර, ගුවන් රූප සහ G.P තාක්ෂණය වැනි නවීන තාක්ෂණයන් භාවිතා කරයි. අප අතර සුලභව භාවිතවන ගොයම් මඩින යන්ත්‍ර (භූතයා සුනාමිය වැනි අනවර්තනාමයන් ගෙන් හඳුන්වන යන්ත්‍ර) ආදිය ද මෙයට ඇතුළත් කළ හැකිය. මෙම දියුණු උපාංග සහ නිරවද්‍ය කෘෂිකාර්මික රොබෝ පද්ධති මඟින් ව්‍යාපාරවලට වඩා ලාභදායී, කාර්යක්ෂම, ආරක්ෂිත ක්‍රමෝපායන් සම්බන්ධ වන බව සැබෑය. එහෙත් මානව සම්බන්දතා විෂයෙහි සාම්ප්‍රදායික ශ්‍රම හුවමාරු ක්‍රම මඟින් ඉටුකළ මෙහෙය අපට අද අහිමිව ගොස් ඇත. මානව සම්බන්දතා බිඳීයාම හෝ දුරස්ථිම හරහා සිදුවිය හැකි ව්‍යසනයන් සෘජුව කෙටිකාලීනව නොව, වක්‍රව දිගුකාලීනව අපට විදින්නට සිදුවනු ඇත.

එකම යායක් තුල ගොවිතැන් කටයුතු වලට මෙසේ උදව් උපකාර කරගන්නා ඔවුන් රු නිදි වරා පැල් රකින අතරවාරයේ කවියක් දෙකක් අඩහැර පෑමට අමතක නොකළේය. එක එක අතකින් තමන්ගේ වගාවන් වනසතූන්ගෙන් ආරක්ෂාකර ගැනීමට නිදි වර්ජිතව සිටීමට උදව්වූ අතර දිවා කල වූ වෙහෙස තාවකාලිකව සමනය කරගැනීමට පිටිවහල් විය. එහෙයින් ගොවියාගේ තම කයේ වෙහෙසත් මනසේ වෙහෙසත් පරයා මුවින් පිටවන්නේ ඔවුන්ගේ සැබෑ ජීවන තතු හෙලිවන කවිපදයි. ජනකවි අතර පැල් කවි මීට හොද උදහරණයකි.

පෙර කාලේ කරපු අකුසල් වල	අපලා
මෙම කාලේ විදිති දුක් පැල් වලට	වෙලා
රජකාලේ පටන් පුරුදුයි පැල්	රුකලා
ලොකුරාලේ කියමු පැල් කවි	තෝරාලා

හිරන්තරයෙන් ගැමියා කර්මය, කුසලාකුසල්, පෙර ආත්මය පිළිබද විශ්වාස වලින් වෙලි සිටියේය. මේසා විශාල දුක් කම් කටොලු වලින් තමන් පීඩාවට පත්ව සිටින්නේ කිසිවකුගේ වරදින් නොව තමන් පෙර ආත්මයේ කල පාපයක් නිසා යැයි සිතා සැනසීමට උත්සාහ කරයි. එය “පෙර කාලේ කරපු අකුසල් වල අපලා” පදයෙන් පැහැදිලිව දක්වයි. බුදුදහමට අනුව කර්මය මත සියල්ල සිද්ධ වෙන බවත් තමා පමණක් නොව තම පරම්පරාවද මේ කටුක දිවි පෙවත තරණය කරණ බව හේ සිතයි.

කුඹුරු ගොවිතැන් මෙන්ම හේත් ගොවිතැන් ආදියෙන් ලබන අස්වනු වන සිවුපාවුන්ගෙන් ලද හානි මත විනාශ වී යාම ආදියද තමාගේ “ලැබීම” මත සිදුවන දෙයක් ලෙස එකල ගැමියා සිතන්නට පුරුදු වුවෙකි.

අහසේ තරු සේම ගොවිතැන්	කරන්නේ
පොලවේ වැලි සේම බෝගත්	ඉසින්නේ
මගේ හේනමයි උාරට	පෙනෙන්නේ
විෂ්ණු සමන් දෙවියෝ නඩු	බලන්නේ

තමන්ගේ හේතේ අස්වනු පාලුවට කිසිවකුගේ වගකීම අවැසි නැති බවත්, තමන් පමණක් නොව සියළු ගැමියන් එය මැදිහත්ව විද දරා ගන්නා බව හැඟවීමක් මින් ගම්‍ය වේ. එහි ආරක්‍ෂාවට දෙවියන් පිහිට ආරක්‍ෂාව පමණක් ඉල්ලා සිටීමට ඔහු ඉදිරිපත් වේ. එහෙයින් ගොවිතැන් ආරම්භ කිරීමට ප්‍රථමයෙන් දෙවියන්ට භාර භාර වී ගොවිතැන රැකදෙන ලෙස කන්නලව් කිරීමට පුරුදු පුහුණු වුණු ගැමියන් තම අස්වනු නෙලාගත් පසු ඒවා ඔප්පු කිරීමට ද අමතක නොකළේය. මේ සියල්ලත් සාමූහිකව සැම ගැමියෙක්ම පිළිගැනීමද සමකාලීන ගැමි සමාජය තුල දක්නට ලැබුණ විශේෂ ලක්ෂණයක් විය. එය ඔවුන්ගේ සාමූහික ඒකාබද්ධතාව ප්‍රකට කරණ ලක්ෂණයක් විය.

එහෙත් නූතන ගොවියා මේ සියල්ල තම කර්මයට පමණක් භාර දී නිහඬ වන්නෙකු නොවේ. ඔහු තම අයිතීන් වෙනුවෙන් සටන් වදින ගොවි කම්කරුවෙකි. අනෙක් අතින් ඔහු තමන්ට ඉහලින් සිටින බලවේග හඳුනාගත් අයෙකි. එහෙත් ඔහු ඉපැරණි ගොවියා මෙන් නිදහස් හා සරල ජීවනක්‍රමයක් ගෙවන අයෙක් යැයි පැවසිය නොහැක. ඒ සඳහා බලපෑහැකි හේතු රාශියක් නූතන සමාජයෙන් වර්තමානයේ අපට විද්‍යාමාන වේ.

ගැමි සමාජය ප්‍රධාන කොටස් 2 කින් සමන්විත වුවකි. ඔවුන් සාමාන්‍ය ගැමියා හා ප්‍රභූ පක්‍ෂයයි. සාමාන්‍ය ගැමියා ගේ නිර්මානයක්වූ ජනකවිය තුළින් ඔවුන් හා ඔවුන්ට ඉහලින් සිටින ප්‍රභූවරුන් සමඟ පැවති සම්බන්දය පෙන්නුම් කෙරුණ කවි නිමැවීමට අමතක නොකළේය. විශේෂයෙන් ගැමියා හා ප්‍රභූවරයා අතර පැවති අනුග්‍රාහක-ත්‍රායක සම්බන්ධතාව තුළ සුහද සහයෝගාත්මක සම්බන්ධයක් වගේම ඊට වඩා අද මෙන් ගැටුම්කාරී ස්වරූපයක් පැවති බව ද ජන කවි තුළින් හෙලිවිණ. එය වඩාත් කැපීපෙනුනේ ගැමි කෘෂිකර්මාන්තයෙන් බැහැරව වෙනත් ජීවන වෘත්තීන්හි නිරත වූ අවස්ථාවලයි.

පතල් කර්මාන්තයේ නිරත වූ ගැමියන් විදි දුක් ගැහැට ඔවුන් කවියට නැඟුවේ මෙසේය.

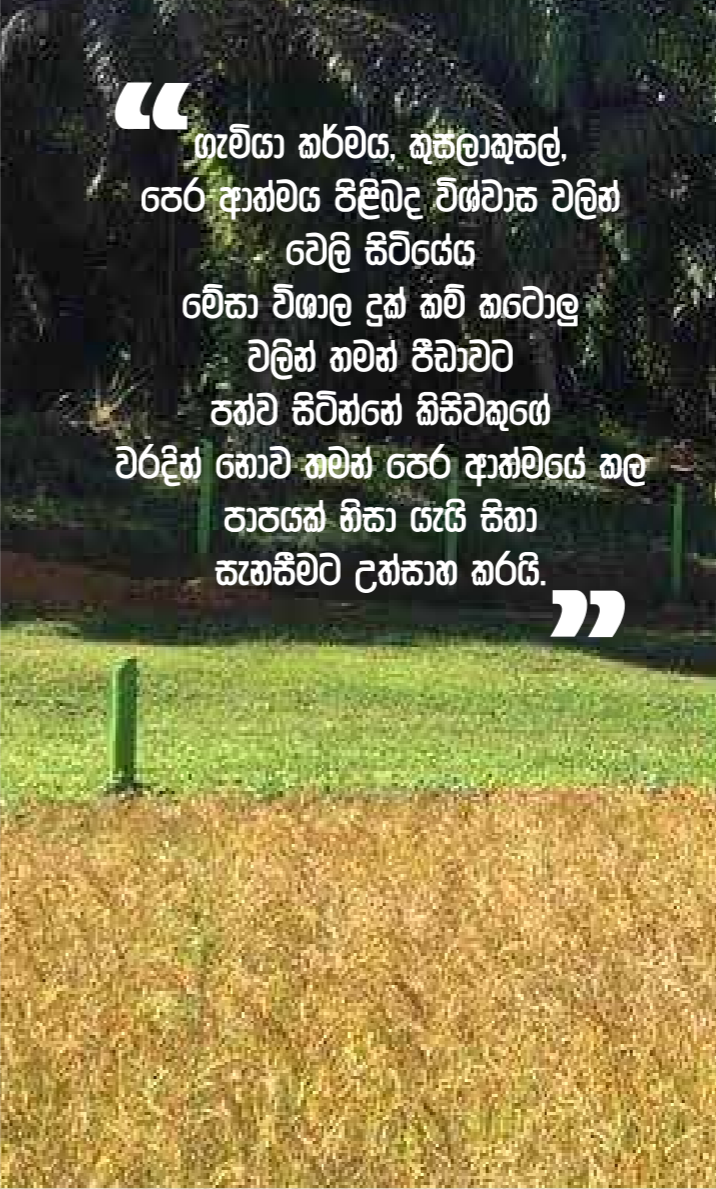
වදුරා ගොඩට අපි ඇවිදින් විදින	දුකා
ගැටිය නැති මුට්ටි පොඩියේ උයන්	කකා
පණම් විස්ස ණය වෙනකොට හිතට	දුකා
මීට වැඩිය නරකද ගම හිඟා	කකා

මැණික් හා මිනිරන් පතල් කර්මාන්තය එකල ලංකා සමාජයේ ඉතා දියුණු, මුදල් ඉපයිය හැකි කර්මාන්තයන් විය. ගම්මාන වල ගොවිතැන් කටයුතු දිගින් දිගටම කිරීමට වඩා පතලක වැඩ කිරීම වැඩි වාසි ගෙන දෙන්නක් යැයි සිතූ ඇතැම් ගැමියන් පතල් ආශ්‍රිත ප්‍රදේශ කරා ඇදී යන්නට විය. නමුත් ඔවුන්ට සිදුයේ තමා නොසිතූ විරූ දෙයක් බව ඉහත කවියෙන් පැහැදිලිය. එහි දුෂ්කරතාව කොතෙක්ද කිව හොත් “මීට වැඩිය නරකද ගම හිඟා කකා” යනුවෙන් පවසමින් හිඟා කෑම පතලේ වැඩට වඩා ඉහල රැකියාවක් බව පෙන්වයි.

අඩ අඩා ගොසින් ඉඳගෙන ගල්	මඩුවේ
කඩ කඩා නිමක් නැති ගල් ගොඩ	කෙරුවේ
කළ වැඩ ඇවිත් එපිසර මැනලා	බැලුවේ
මදි අඩෝ කියා ගොස් පැමිණිලි	කෙරුවේ
එන්ටි කිව් දිනට පඩිගන්නට	ආවා
දෙන්ට තොපිට පඩියක් මෙහි නැත	කීවා
වෙන්ට තිබෙන දේ නවත්තන්නට	බැරුවා
යන්ට කියා කන්සෙට පාරක්	ගැසුවා

ගැමියාගේ ගමේ සමාජයේ ගොවිතැනෙහි ගත කළ තෘප්තිමත් ජීවිතය පතල් වැඩට පැමිණීමෙන් පසු විශැකී ගිය බවක් පෙනේ. විශේෂයෙන් ගැමියාට මුහුණ දෙන්නට වූ ප්‍රධාන දුෂ්කරතාව වූයේ පතල් හිමියන් ගේ තාඩන පීඩන වලට ගොදුරු වීමයි. එක් පැත්තකින් මහන්සියට ප්‍රමාණවත් මුදලක් නොලැබෙන අතර අනෙක් අතින් හිරිහැර කරදර විදිමට පවා සිදු වුනි. මෙහිදී පතල් හිමියන් හා ගැමියන් අතර නිරන්තර ගැටුම් ඇති වූ බවත් සාමාන්‍ය ගැමියා සුරාකෑමට ලක් වී සිටි බවත් පෙනේ.

මෙලෙසින් කෘෂි අර්ථ රටාව තුල විවිධ අවස්ථාවන් ඉස්මතු වන අන්දමින් ජනකවි සිය දහස් ගණනක් විවිධ ක්‍ෂේත්‍ර අතර හා විවිධ කලාපවල නිර්මානය වී ඇති අතර තවද නෙළුම්කවි, අස්වනු නෙලීම හා සම්බන්ධ කවි කමක් කවි, කුරක්කන් කවි වශයෙන් කෘෂි අර්ථ රටාවේ කුදු මහත් හැම ක්‍ෂේත්‍රයක්ම ජන කවි සාහිත්‍යයක් ගොඩනැගී පැවති අතර තුළින් පැහැදිලි කර ගත හැකි අතර ඉන් පරිබාහිර වූ ජීවන රටාවන් තුළ පැවති අර්බුද ඇතුළු යාථා ජීවන පැවතුම් ඉස්මතු කිරීමට ජනකවියා බෙහෙවින් දායක වී ඇති බව පැහැදිලි වේ.

සැකසුම

ආචාර්ය ශාන්ත වන්නිනායක

සමාජ විද්‍යා අධ්‍යයන දෙපාර්තමේන්තුව
පේරාදෙණිය විශ්ව විද්‍යාලය

